

TLAČOVÁ SPRÁVA

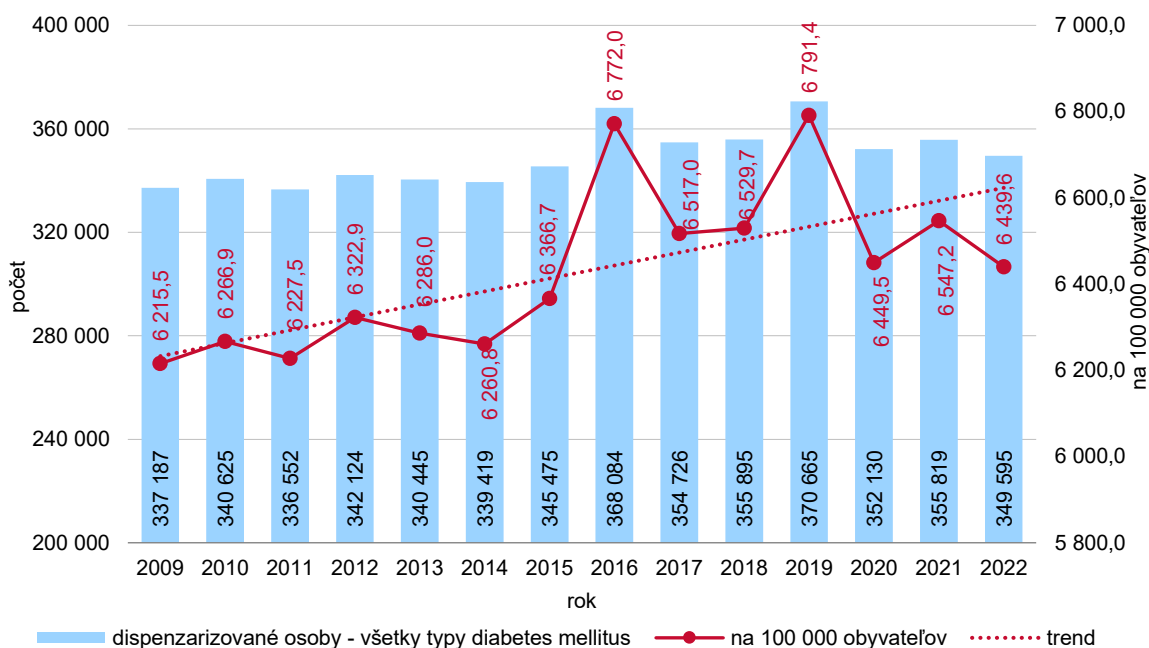
V Bratislave, dňa 14. novembra 2023

NCZI: Na Slovensku je sledovaných 349 595 pacientov s cukrovkou

Cukrovka je hlavnou príčinou slepoty, zlyhania obličiek, srdcových infarktov, mŕtvice a amputácie dolných končatín. Podľa najnovších údajov NCZI u nás minulý rok pribudlo najmä diabetikov 1. typu v strednom veku, ako aj detí odkázaných na inzulín.

14. novembra si pripomíname Svetový deň diabetu. Diabetes mellitus, cukrovka, je v súčasnosti jedným z najčastejších a finančne najnáročnejších chronických ochorení. Mnohí o ňom hovoria ako o pandémie tretieho tisícročia. Najnovšie údaje Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI) ukazujú, že počet pacientov sledovaných v diabetologických ambulanciách má dlhodobu stúpajúci trend, hoci krátkodobo pacientov ubudlo.

Vývoj počtu sledovaných diabetikov, 2009 – 2022

Zdroj: Ročný výkaz o činnosti diabetologickej ambulancie A (MZ SR) 2-01, NCZI

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Úlohou NCZI je rozširovať elektronizáciu zdravotníckych služieb, zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb a vďaka proklientskym projektom zjednodušať prístup občanov k službám. Cieľom NCZI je transformácia na plne modernú, procesne orientovanú inštitúciu.

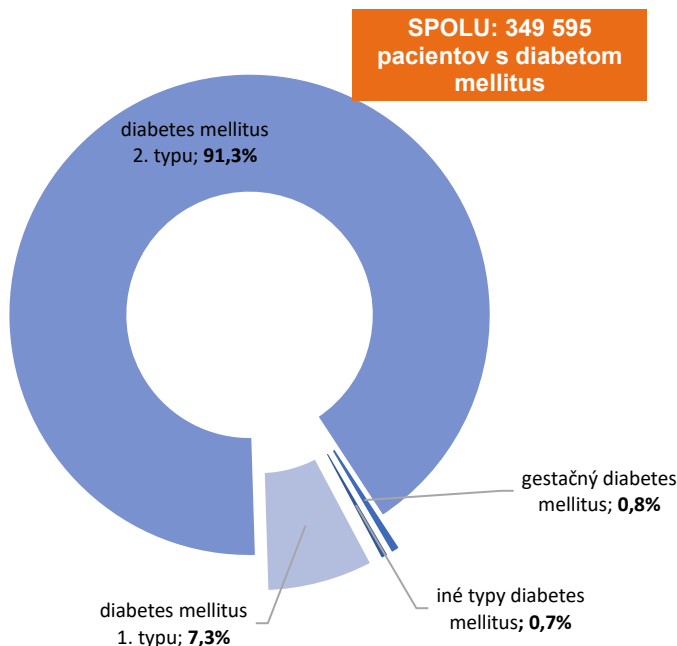
Kontaktné údaje:

Mgr. Veronika Daničová, hovorkyňa

Tel.: +421 902 671 045, mail: hovorca@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk

Najviac pacientov bolo v roku 2022 sledovaných pre diabetes mellitus 2. typu (91,3 % prípadov, v počte 319 049 pacientov). Na diabetes mellitus 1. typu sa liečilo 7,3 % pacientov (25 473 osôb), gestačný diabetes mellitus predstavoval 0,8 % prípadov (2 734 žien) a iné typy diabetu malo 0,7 % pacientov (v počte 2 339).

**Sledované osoby podľa typu diabetes mellitus
v roku 2022**

Zdroj: Ročný výkaz o činnosti diabetologickej ambulancie A (MZ SR) 2-01, NCZI

Podľa WHO má cukrovku na svete približne 422 miliónov ľudí. Väčšina žije v krajinách s nízkymi a strednými príjmami. Každoročne sa priamo cukrovke pripisuje až 1,5 milióna úmrtí. Počet prípadov, ako aj výskyt cukrovky sa v posledných desaťročiach neustále zvyšuje. Výnimkou nie je ani Slovensko. Kým v roku 1980 bolo na Slovensku lekármi sledovaných 122 197 diabetikov, v roku 2022 to už bolo 349 595, čo je nárast o takmer 230-tisíc osôb.

Cukrovka je ochorenie, pri ktorom ľudský organizmus nie je schopný udržať koncentráciu krvného cukru v bežných medziach. Najčastejší diabetes mellitus 2. typu súvisí so životným štýlom. Medzi faktory, ktoré prispievajú k jeho rozvoju patrí

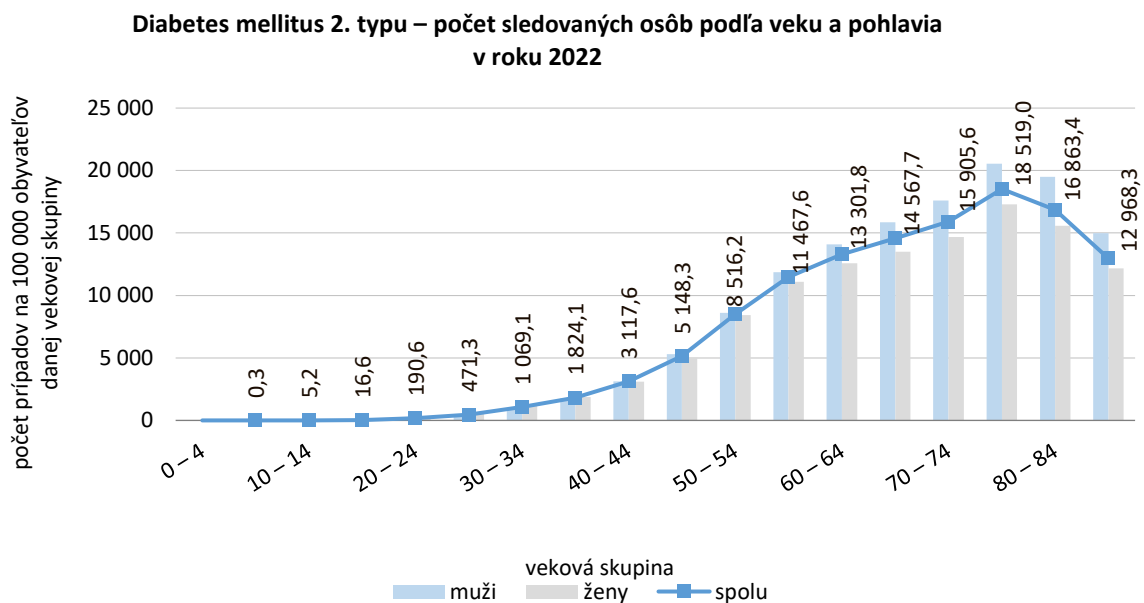
Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Úlohou NCZI je rozširovať elektronizáciu zdravotníckych služieb, zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb a vďaka proklientskym projektom zjednodušať prístup občanov k službám. Cieľom NCZI je transformácia na plne modernú, procesne orientovanú inštitúciu.

Kontaktné údaje:
Mgr. Veronika Daničová, hovorkyňa
Tel.: +421 902 671 045, mail: hovorca@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk

nadváha, nedostatok pohybu a genetika, hoci nejde o dedičné ochorenie. Preto by sa mali mať na pozore aj tí, ktorí ochorenie nemajú v rodine.

Príznaky bývajú mierne a nešpecifické, ako pocit smädu, potreba močiť častejšie, rozmazané videnie či únava. Trvá aj roky, kým im človek začne pripisovať význam. V dôsledku toho býva choroba diagnostikovaná aj roky po nástupe. Neliečená alebo nedostatočne liečená cukrovka môže viesť k poškodeniu tkanív, predovšetkým očí, obličiek, periférnych nervov a ciev. Cukrovka je hlavnou príčinou slepoty, zlyhania obličiek, srdcových infarktov, mŕtvice a amputácie dolných končatín.

Včasná diagnostika je kľúčová, aby sa predišlo následkom. Najlepším spôsobom, ako včas odhaliť cukrovku, sú pravidelné kontroly a krvné testy u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Zabrániť alebo oddialiť nástup cukrovky 2. typu sa dá zdravou stravou, pravidelnou fyzickou aktivitou, udržiavaním normálnej telesnej hmotnosti a vyhýbaním sa fajčeniu. Cukrovka 2. typu si hľadá svoje „obete“ najmä medzi staršími ľuďmi.

Zdroj: Ročný výkaz o činnosti diabetologickej ambulancie A (MZ SR) 2-01, NCZI

V prípade cukrovky 1. typu sme zaznamenali medziročný nárast v počte sledovaných pacientov. Ku koncu roku 2022 ich bolo 25 473 oproti 25 007 v roku

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Úlohou NCZI je rozširovať elektronizáciu zdravotníckych služieb, zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb a vďaka proklientskym projektom zjednodušovať prístup občanov k službám. Cieľom NCZI je transformácia na plne modernú, procesne orientovanú inštitúciu.

Kontaktné údaje:

Mgr. Veronika Daničová, hovorkyňa

Tel.: +421 902 671 045, mail: hovorca@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk

2021. Z celkového počtu 1 327 novodiagnostikovaných pacientov s diabetes mellitus 1. typu ich najviac pribudlo vo vekovej kategórii 30 – 34 rokov.

Pokiaľ ide o liečbu cukrovky, pacienti do 19 rokov sú dlhodobo najčastejšie liečení inzulínom. V poslednom sledovanom roku 2022 bol inzulín podávaný až 95 % z nich (v počte 2 260 pacientov). Aj v tomto prípade badať stúpajúci trend počtu detských pacientov odkázaných na inzulín.

Z uvedeného počtu 2 260 detských pacientov, ktorým bol v roku 2022 podávaný inzulín, sa až 1 432 detských pacientov liečilo v tzv. intenzifikovanom režime. To znamená, že mali inzulín podávaný minimálne v troch a viacerých denných dávkach s následným monitorovaním hladiny krvnej glykémie.

Vývoj počtu sledovaných diabetikov vo veku 0 – 18 rokov podľa spôsobu liečby, 2009 – 2022

Spôsob liečby	Rok										
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Spolu (počet diabetikov)	1 881	1 959	2 024	2 044	2 105	2 076	1 985	2 231	2 295	2 272	2 378
Inzulín	1 801	1 848	1 920	1 936	2 027	1 979	1 881	2 134	2 129	2 180	2 260

Zdroj: Ročný výkaz o činnosti diabetologickej ambulancie A (MZ SR) 2-01, NCZI

Svetový deň diabetu vyhlasovaný Svetovou zdravotníckou organizáciou (WHO) a Medzinárodnou diabetickou federáciou si každoročne 14. novembra pripomíname od roku 1991 s cieľom zvýšiť povedomie o všetkých typoch cukrovky a podporiť programy prevencie cukrovky 2. typu. V tento deň sa v roku 1891 narodil objaviteľ inzulínu Frederick Banting.

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Úlohou NCZI je rozširovať elektronizáciu zdravotníckych služieb, zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb a vďaka proklientskym projektom zjednodušať prístup občanov k službám. Cieľom NCZI je transformácia na plne modernú, procesne orientovanú inštitúciu.

Kontaktné údaje:

Mgr. Veronika Daničová, hovorkyňa

Tel.: +421 902 671 045, mail: hovorca@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk